

PSIHOLOGIJA - 2. letnik
preverjanje znanja za K.N. 2**Čas pisanja: 30 minut**

1. Dijaki pri pouku matematike klepetajo, učitelj jih zaradi tega začne spraševati. Glede na značilnosti instrumentalnega pogojevanja se bo verjetnost klepetanja dijakov v prihodnosti: (1 t.)
  - a) podvojila
  - b) ostala nespremenjena
  - ☒ c) zmanjšala
  - d) povečala
2. Začetnik klasičnega pogojevanja je bil Ivan Pavlov. Kaj je predstavljal zvok zvonca pri njegovih znanih poskusih s psom? (1 t.)
  - a) brezpogojni dražljaj
  - ☒ b) pogojni dražljaj
  - c) brezpogojni odziv
  - d) pogojni odziv
3. Otroci iz vrtca so bili na zdravniškem pregledu. Naslednji dan so se v vrtcu igrali tako, da so drug drugemu poslušali bitje srca, si gledali v grlo, v ušesa in podobno. Na osnovi katere vrste učenja so otroci izvajali takšno vedenje pri igri? (1 t.)
  - a) klasičnega pogojevanja
  - b) instrumentalnega pogojevanja
  - c) besednega učenja
  - ☒ d) modelnega učenja
4. Kolikšen je v povprečju obseg dolgotrajnega spomina? (1 t.)
  - ☒ a) ni omejen
  - b) 3 do 5 enot
  - c) 5 do 9 enot
  - d) 9 do 12 enot
5. Poznamo različna načela združevanja, ki pojasnjujejo, kako zaznamo celote oz. kako združujemo elemente v smiselne celote. Oglej si risbo: OOO OOO OOO OOO. (1 t.)
Katere načelo združevanja je prikazano?
  - ☒ a) načelo bližine
  - b) načelo gibanja
  - c) načelo podobnosti
  - d) načelo zaprtosti
6. Med katere vrste zaznav sodijo iluzije in halucinacije? Pojasni razliko med njimi. (2 t.)

Zmotne zaznave
razlika: pri hal. ni dražljajev pri iluzijah se dražljaj narobe razlagamo
7. Kako bi lahko z elementi klasičnega pogojevanja razložili placebo učinek zdravil: pri številnih ljudeh bolečina preneha, če jim damo tableto, ki v resnici ne vsebuje učinkovine, ampak le škrob. (2 t.)

*na tableti: brezpogojni dražljaj
odziv: bolečina preneha*

*placebo t.: pogojni dražljaj
ker je podobna pravi tableti, bolečina preneha (kot pogojni odziv)*

8. Dolgoletni alkoholik poroča terapevtu: "Ko sem včeraj stal pri oknu v bolniški sobi, sem za sabo zaslišal ropot. Obrnil sem se in pred sabo zagledal nenavadno bitje, nekoliko večje od mene, verjetno je bilo z Marsa ...". Zdravnik je vedel, da takrat ni bilo v sobi razen tega pacienta nikogar drugega.

a)

Ugotovi in zapiši, na katero vrsto zmotnih zaznav se nanaša doživljanje alkoholika, opisano v zgornjem sestavku. S primerom s področja sluha ponazori še drugo vrsto zmotnih zaznav.

(2 t.)

halucinacija (slišal je marsovec)

+ prisluhek

lepr. gram po čisti & čistim zvokem mislim da gre nekdo za mano; ho se obrneno, vidim da so k listi v vodo

9. S poznavanjem zakonitosti klasičnega pogojevanja pojasni, kaj v opisanih primerih predstavlja brezpogojni dražljaj (BD), brezpogojni odziv (BO), pogojni dražljaj (PD) in pogojni odziv (PO).

Tine je bil v zadnjem mesecu že štirikrat pri zobozdravniku, ki mu je vrtal in popravljaj zobe. Če gre sedaj v ambulanto in mora mimo čakalnice pri zobozdravniku, nenadoma občuti nekakšno neprijetno, skoraj boleče sklenje v čeljustih.

BD vrtanje po zobeh BO bolečina PD čakalnica PO sklenje v čeljustih (3 t.)

10. S primerom ponazori (opiši) uporabo instrumentalnega pogojevanja pri vzgoji otroka.

(2 t.)

ko otrok pomije posodo, dobi bonbon. Ker ima rad bonbone, bo večkrat pomil posodo.

11. Navedi štiri elemente modelnega učenja po A. Banduri.

(2 t.)

pozornost, zapomnitev, izvajanje, motivacija

12. Navedi vsaj dve značilnosti, ki ju je pomembno upoštevati pri načrtovanju učenja.

(1 t.)

primerno dajanje brez motečih dejavnikov, razporejanje časa

13. Manca se pripravlja na kontrolno nalogo iz zgodovine. Ko se uči, poskuša novo snov povezati s tem, kar so se učili pri prejšnjih urah in pri drugih predmetih. Snov tudi poveže z vsakodnevnim življenjem. Pogosto pa pri učenju naredi tudi miselni vzorec, da ugotovi, kako so stvari med seboj povezane.

(1 t.)

Katera izmed strategij za pomoč pri učenju je razvidna iz opisa?

~~elaboracija~~ elaboracija (povezovanje z že osvojenim znanjem)

14. Opiši kinestetični učni stil (navedi vsaj tri značilnosti).

(2 t.)

gibanje med učenjem, (prisotnost neke aktivnosti) delanje poskusov
risanje miselnih vzorcev & podpiranje